

2.2.Kuvvet Serilerinin Türev ve İntegrali

Teorem 2.2.1: Yakınsaklık yarıçapı R olan $\sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k$ kuvvet serisi $(a-R, a+R)$ aralığı tarafından içerilen her kapalı alt aralıkta sürekli bir fonksiyona düzgün yakınsaktır.

İspat: $[c, d] \subset (a-R, a+R)$ olsun. O halde seri her $x \in [c, d]$ için yakınsaktır. Özel olarak c ve d uç noktalarında da yakınsaktır.

Şimdi;

$$v_k = \begin{cases} |c_k(d-a)^k| & ; \quad |c-a| \leq |d-a| \\ |c_k(d-a)| & ; \quad |c-a| > |d-a| \end{cases}$$

tanımlayalım.

O halde $\sum_{k=1}^{\infty} v_k$ pozitif terimli serisi yakınsaktır.

Diğer yandan her $x \in [c, d]$ için $|c_k(x-a)^k| \leq v_k$ ($k = 1, 2, \dots$) olduğundan Weierstrass kriterinden $\sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k$ kuvvet serisi $[c, d]$ kapalı alt aralığında düzgün yakınsaktır.

Teorem 2.2.2: $\sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k$ kuvvet serisinin yakınsaklık yarıçapı R olsun.

Ayrıca her $x \in (a-R, a+R)$ için $f(x) := \sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k$ olsun. O halde $[c, d] \subset (a-R, a+R)$ olmak üzere $[c, d]$ aralığında f Riemann integrallenebilir olup

$$\int_c^d \left(\sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k \right) dx = \sum_{k=0}^{\infty} c_k \int_c^d (x-a)^k dx$$

gerçeklenir. Aslında c ve d bu aralıkta keyfi olduğundan kuvvet serisi $(a-R, a+R)$ aralığı içinde terim terime integrallenebilir.

Örnek 5: $\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k \cdot 2^k}$ serisinin toplamını bulunuz.

Çözüm: $\lim_{k \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{k+1}}{a_k} \right| = \lim_{k \rightarrow \infty} \left| \frac{1}{(k+1) \cdot 2^{k+1}} \cdot k \cdot 2^k \right|$
 $= \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{k}{k+1} \cdot \frac{1}{2}$
 $= \frac{1}{2} < 1$ (yakınsaktır)

$|x| < 1$ için $\sum_{k=0}^{\infty} x^k = \frac{1}{1-x}$ eşitliğinden yararlanacağız.

$[0, \frac{1}{2}] \subset (-1, 1)$ olmak üzere her iki tarafın integralini alalım.

$$\begin{aligned}
& \int_0^{1/2} \left(\sum_{k=0}^{\infty} x^k \right) dx = \int_0^{1/2} \frac{1}{1-x} dx \\
\Rightarrow & \sum_{k=0}^{\infty} \int_0^{1/2} x^k dx = \int_0^{1/2} \frac{1}{1-x} dx \\
\Rightarrow & \sum_{k=0}^{\infty} \frac{x^{k+1}}{k+1} \Big|_0^{1/2} = \left(-\ln |1-x| \right) \Big|_0^{1/2} \\
\Rightarrow & \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{2^{k+1}(k+1)} = -(\ln \frac{1}{2} - \ln 1) \\
\Rightarrow & \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{k \cdot 2^k} = \ln 2.
\end{aligned}$$

Teorem 2.2.3: Herhangi bir (c_k) dizisi için $\sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k$ kuvvet serisinin yakınsaklık yarıçapı, bu serinin terimlerinin türevinden oluşan $\sum_{k=0}^{\infty} k \cdot c_k(x-a)^{k-1}$ serisinin yakınsaklık yarıçapı aynıdır.

Teorem 2.2.4: $\sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k$ kuvvet serisinin yakınsaklık yarıçapı R ve de $\forall x \in (a-R, a+R)$ için $f(x) = \sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k$ olsun. O halde f , $(a-R, a+R)$ aralığında türevlenebilir olup

$$\begin{aligned}
f'(x) &= \frac{d}{dx} \left(\sum_{k=0}^{\infty} c_k(x-a)^k \right) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{d}{dx} c_k(x-a)^k \\
&= \sum_{k=0}^{\infty} k \cdot c_k(x-a)^{k-1}
\end{aligned}$$

gerçeklenir.

Demek ki yakınsaklık aralığında kuvvet serileri terim terim türevlenebilir.

Örnek 6: $|x| < 1$ için $\sum_{k=0}^{\infty} x^k = \frac{1}{1-x}$ eşitliğinden yararlanarak $f(x) = \frac{1}{2+x}$ ile tanımlı f fonksiyonu için bir kuvvet serisi gösterimini elde ediniz.

Çözüm: $f(x) = \frac{1}{2+x} = \frac{1}{2(1+\frac{x}{2})}$

$$\begin{aligned}
&= \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{1-(-\frac{x}{2})} \\
&= \frac{1}{2} \sum_{n=0}^{\infty} \left(-\frac{x}{2}\right)^n ; \left| -\frac{x}{2} \right| < 1
\end{aligned}$$

$$= \frac{1}{2} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^n}{2^n} ; |x| < 2$$

$$= \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^n}{2^{n+1}} ; |x| < 2$$

Ödev: $|x| < 1$ için $\sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{1}{1-x}$ eşitliğinden yararlanarak $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$ ile tanımlı f fonksiyonu için bir kuvvet serisi gösterimini elde ediniz.